

SAŽETAK

Nastala kao reakcija na tadašnje društvene pokrete za zaštitu okoliša, šezdesetih godina 20. stoljeća polja društveno-humanističkih znanosti razvijaju teorije o nastanku ekološke krize koju prepoznaju kao jedan od važnih problema suvremenog društva. Sedamdesetih godina prošlog stoljeća utemeljena je okolišna sociologija, koja se fokusira na odnos između društva i okoliša, s posebnim naglaskom na istraživanje i analizu društvenih čimbenika koji uzrokuju probleme u okolišu, na utjecaje koje ti problemi imaju na društvo te na moguća rješenja. Danas, u drugom desetljeću 21. stoljeća, sve više se javlja potreba za sustavnim tumačenjem globalne socio-ekološke krize dijelom uzrokovane ljudskim aktivnostima. Jedna od manifestacija te krize bez premca u povijesti jest ljudskim djelovanjem uzrokovano globalno zagrijavanje i klimatske promjene.

Teorijska analiza koja prethodi empirijskom istraživanju obuhvaća analizu karakteristika „društva visokih emisija”. Glavna teza kojom smo pritom vođeni jest da postojeći tehnološki i organizacijski ustroj suvremenih društava suproizvodi globalno zagrijavanje i klimatske promjene i tako dugoročno ugrožava vlastitu opstojnost. Naime, razvijena društva su snažno usmjerena na fosilna goriva i tehnologije koje uz svoje temeljne procese stvaraju stakleničke plinove. Porast stakleničkih plinova ima kao izravnu posljedicu globalno zagrijavanje. U knjizi smo artikulirali prijedlog socioloških dimenzija klimatskih promjena koje obuhvaćaju sljedeće elemente: karakteristike društvenog ustroja koji utječe na uzroke klimatskih promjena, konzumerizam, društvenu konstrukciju značenja „klimatskih promjena”, (de)politizaciju znanosti o klimi, klimatsku pravdu te sociologiju javnih politika klimatskih promjena.

Uže područje ove knjige odnosi se na istraživanje uloga i stavova aktera u hrvatskom društvu kao društvu visokih emisija zahvaćenom procesom „karbonizacije”. Karbonizaciju ovdje shvaćamo kao proces tehnolojske, organizacijske i gospodarske usmjerenosti i visoke ovisnosti društva o korištenju fosilnih goriva. Kvalitativnim istraživanjem ispitali smo stavove relevantnih aktera za politiku klimatskih promjena o implementaciji politike i mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova u sklopu provedbe Protokola iz Kyota.